

МОЛОДІЙ КОШ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ АКМУ

Рік видання VIII

№ 94 (794)

СЕРЕДА, 9 СЕРПНЯ 1967 р.

Ціна 2 коп.

НОВИНИ

ЕКЗАМЕН МЕТИЗНИКІВ

Продукцію обережно улакували. Кожну деталь перевірили, змащували. Ще в п'яті Колектив цеху оковок заводу металоінструментів тільки-но освоїв випуск метизів для кріплення опор ліній електропередач. Хотілося, щоб вони сподобалися електромонтерам.

... Бже в минулому місяці метизники виготовили близько 150 тонн деталей. Їх доставляють для того, щоб прокласти лінії електропередач на відстань до півтора тисяч кілометрів.

М. БУЛАНКО,
наш позаштатний кореспондент.

м. Кромес,

НОВИНИ

ВІН БУВ ПЕРШИМ

«Юність» — один з багатьох піонерських таборів обласного центру. Хороше тут відпочивати школярам. Вони організовують екскурсії, зустрічі з ветеранами праці, учасниками Великої Вітчизняної війни та Жовтневої революції.

Ось і минулої неділі засмагли хлопчики та дівчатка зібралися, щоб послухати одного з перших комсомольців міста І. К. Матусевича. Піонери сиділи, затамувавши подих. А немолода, з поспішними скронями людина тепло і дохідливо вела мову про буремні дні громадянської війни, про зустрічі з В. І. Леніном.

Бесіда закінчилася. Стерий більшовик прощається з юними лєнінцями. Вони ще догого гомонять про почуте на недавній зустрічі.

м. Кіровоград,

НОВИНИ

ПЕРЕМОЖЦІ РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО ЗМАГАННЯ

У працівників Кіровоградського комбінату хлібопродуктів радість: їм присуджено Перехідний Червоний прапор Державного комітету Ради Міністрів УРСР по хлібопродуктах і комбінормовій промисловості та Республіканського комітету профспілки робітників і службовців сільського господарства і заготівель з врученням першої грошової премії за успіхи в соціалістичному змаганні у другому кварталі.

Новоукраїнський комбінат хлібопродуктів відзначено другою грошовою премією.

ПІОНЕРІЯ РАПОРТУЄ ПАРТІЇ ЛЕНІНА

5 серпня в Артеку, в республіці Піонерія, закінчився третій Всесоюзний зліт юних лєнінців, присвячений 50-річчю Великого Жовтня.

Понад чотири тисячі делегатів від областей, країв, автономних і союзних республік взяли участь у зльоті, який тривав двадцять днів.

Незабутньою була зустріч дітей з ветеранами Великої Жовтневої соціалістичної революції, Великої Вітчизняної війни та праці, з космонавтами, діячами мистецтва і літератури.

В день миру, дружби і солідарності делегати зльоту, які приєднали свій голос до голосу своїх батьків і матерів, старших братів і сестер, виступили за припинення агресії у В'єтнамі, на Близькому Сході, проти фашистської сваволі в Греції, Португалії, Іспанії, проти расизму, колоніалізму та неокolonіалізму.

Радянські піонери разом з дітьми більш як тридцяти країн, що відпочивають нині в Артеку, висловили солідарність з народами, які борються за своє визволення.

Багато радості принесли дітям свято мистецтва і спартакіада Всесоюзного зльоту. Піонери зробили зоряне сходження на найвищу гору Криму — Роман-Кох. Біля підніжжя гори до пам'ятника партизанам вони поклали гірлянди слави. Зоряні маршрути пролягли по місцях героїчних боїв нашого народу в роки громадянської та Великої Вітчизняної воєн. Тут діти зустрілися з воїнами і колишніми партизанами.

В яскраве свято перетворилося закриття третього Всесоюзного зльоту піонерів на центральному стадіоні Артеку. Діти одностайно (Закінчення на 2-й стор.)

КРАСА, ВИКОХАНА РУКАМИ

Закінчилось свято квітів, яке два дні було в оksamитним розмаєм в кіровоградському парку імені В. І. Леніна. Опустіли алеї, затихли кроки, що дрібними намистинами дзвеніли на синіх долинах вечора. А в уяві проміниться рідний профіль Ілліча, виготовлений умілими квіткарями червонозорівцями, тріпоче світлим крильцями голуб квіткарки Верзун, палахкотить урочисто «Вічний вогонь», який майстерно виклали з квітів Вареник та Корнієнко. Впливають у пам'яті барвисті ланно умільців м'ясокомбінату, оригінальна композиція квіткарів дитсадка № 33.

З плетеної корзини вихоплюється біле полум'я

гладіолусів. Цей чарівний вогонь викохали дбайливі руки комсомолки Валентини Овчаренко, агронома-квіткарки Кіровоградської організації (на фото вгорі).

В. ГОНЧАРЕНКО.
Фото М. Черкаєва.

Механізатор — і дівчат професія

Випробовування вірності

На польовому стані тракторної бригади тихо, безлюдно. Тільки сторож, дід Ілько, сидить в затінку верб, вчитується в газету.

— Про Оксану Гордієнкову питаєте? Бідова дівка. Кажуть, якогось городського хлопця на трактор проміняла. Зараз десь на сінокосі.

Сінокіс недалеко, біля невеликої степової річки. Тільки-но пройшов дощ, і на лузі видзвонюють бісерними краплинами ромашки. Поміж ними — Оксана. На перезміну прийшов Іван Береговий, то дівчині є час погомоніти. Зайшла за донькою мати, яка поруч, в городній бригаді працює, а зараз додому повертається.

Дівчина горне до обличчя

руки, пропахлі, дощем, ромашками і бензином, а потім крадькома зазирає в люстерко. Очі в неї зелені-зелені. Це, мабуть, трохи бентежить її, і вона на мить затримує погляд на люстерку.

— Дочко, а чи вдома не надивисься? — кличе мати.

І вони поспішають до села. В кімнатах пахне чебрецем і травою. Так п'яно від них, що аж голова паморочиться. Оксана одягла білу блузку, накинута на плечі квітчасту хустку і майнула до клубу. Сьогодні засідання комітету, про заготівлю кормів мова йтиме. По дорозі зустрілася з Ніною Вербовою, теж трактористкою.

— Сьогодні листа від Василька з Бобринці одержала, — хвалиться Ніна. — В неділю приїде. А твій... Валентин? — Мій!

Замислилася. Згадалось їй, як після десятирічки в Кіровоград майнула. Два роки працювала там, подружилася з однокласником Валентином Вахненком. Тільки серце кликало в степ. Хотілося мати надійну спеціальність, стати трактористкою. Сказала про це Валентині. Він неважливо подивився на неї:

— Краще вже прибиральницею.

Оксана спохмурніла. Мовчки йшли вулицею під неоновими вогнями. Вже біля парку Валентин купив дівчині букет гладіолусів.

— Залишайся, Оксано, тут, у місті. Назавжди...

Вона ніяково посміхнулася: — Не треба, Валу, про це. Люблю я своє село. Розумієш, люблю. Туди й повернусь.

Наступного дня вона була в Бобринці, писала листа Валентині: «Прийжджай, не пошкодуєш. Тут так цікаво».

Він не приїхав, не прислав листа ні другого, ні третього, ні десятого дня. А Оксана че-

кала. І місяць, і другий. Вже взимку, коли вона після закінчення училища працювала в своєму колгоспі на «Беларусі», Ніна Вербова сповістила:

— Бачила Валентина в Кіровограді. Питав про тебе, обіцяв приїхати.

І вони зустрілися. Холодного лютого вечора. Оксана саме підвозила корми до ферми.

— Ну, тепер ти згодишся поїхати зі мною в місто? Квартиру скоро дадутъ, — хвалювався він.

Зелені Оксанині очі співчутливо дивилися на Валентина.

— Не знаю, що тобі сказати. Весь час називала тебе в думках дизайнером. Суворо докоряла, що зрадив і степам, і мені... В місті все готове. А щоб зробити це в селі, треба докласти рук, розуму. А ти — легкодушкий...

...Перебирає Оксана в пам'яті ту розмову, своє життя. Шукєє в ньому мить, коли, можливо, сфальшивила, остудилась.

Ні, такої миті не було. Ось уже два роки вона трактористкою, пройшла випробування на вірність землі. І ніколи не зрадить їй.

Коли Оксана і Ніна зайшли до клубу, там уже зібралися всі комітетчики і комсомольці-механізатори. Засідання було зовсім коротким. Створили чотири молодіжних екіпажі по заготівлі кормів.

Того вечора Оксана з Ніною довго бродили босими ногами по росній траві, а вже опівночі заспішили додому.

— Йди-но вечеряти, зеленоока, — жартома кличе мати до столу.

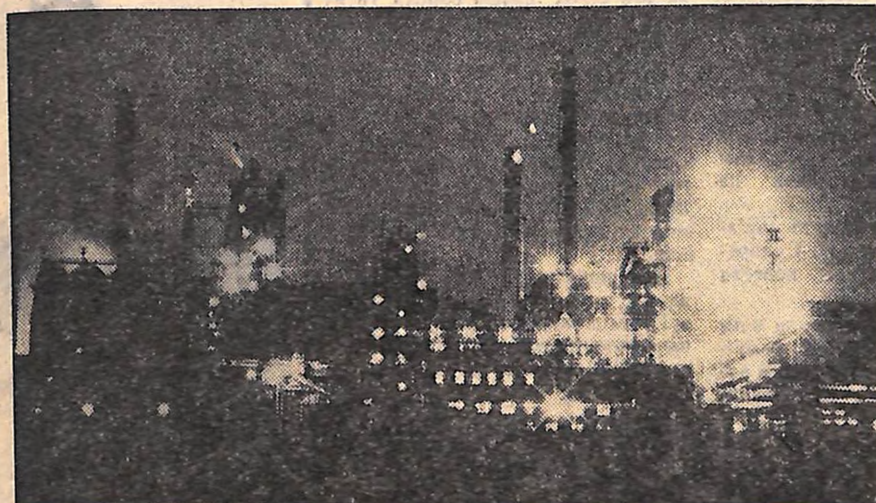
— А чому в мене очі такі? — довірливо допитується дівчина.

— Ти ж степовичка...

...Снилося Оксані щастя. Оце просто, звичайне, якому можна зазирнути у вічі і навіть поцілувати.

В. ПЕТРЕНКО,
спецкор «Молодого комунара». Бобринський район.

ВІТЧИЗНА РІДНА

Друга домна під Західно-Сибірського металургійного заводу, яка введена в дію 24 липня цього року, дає чавун. Це найбільша з таких же печей в Сибіру, понад мільйон тонн чавуну буде виплавлятися на ній щорічно.

На з. ч. 1: Домний комплекс Західно-Сибірського металургійного заводу. Праворуч — нова домна. Фото Е. Етінгера. (АПН).

«ЛЕНІН У 1917 РОЦІ»

Так зветься збірник, підготовлений Інститутом марксизму-ленінізму при ЦК КПРС спільно з Політбюро. До нього ввійшли спогади про Володимира Ілліча Леніна визначних діячів нашої партії і ветеранів революції, а також спогади людей, які зустрічалися з Іллічем і слухали його виступи в буремні дні 1917-го.

Матеріали збірника виствітлюють період з моменту приїзду Леніна в Росію 3(16) квітня 1917 року і до III Всеросійського з'їзду Рад, який відбувся 10—13 (23—31) січня 1918 року. До книги ввійшли також спогади про перший період роботи Ради Народних Комісарів, керованої В. І. Леніним. (ТАРС).

ЗЕМЛЕКОП-ВЕЛЕТЕНЬ

КРАМАТОРСЬК. Ювілейний — сотий числом — крокуючий екскаватор «ЕШ 10—60» випущено на Ново-краматорському заводі. Його кабіну прикрашає бронзова емблема з написом: «На честь 50-річчя Радянської влади».

Краматорські десятикубові вельетні за технічною досконалістю перевершують машини такого ж класу зарубіжних фірм. Новий екскаватор може перемістити за рік три з половиною мільйони кубометрів ґрунту. (РАТАУ).

Иде ударний двомісячник

Над кукурудзяним ланом мотори тракторів та автомашин полохають тишу. Запахло свіжим соком. Валки автомашин, кузови яких наповнені подрібненою кукурудзяною масою, потяглися

МЧАТЬ МАШИНИ

до тваринницького мистецтва колгоспу імені Ватутіна Устинівського району. Комбайнери І. Ісаков та Г. Іщенко щодня скошують по 7—8 гектарів зеленої маси. З площ, де вони працюють, водії А. Рісняк, Ф. Пуденко, інші їх друзі вже перевезли понад 1600 тонн цінного корму. **К. МЕЛЬНИК.**

ЛІКАРНЮ БУДУЮТЬ МЕДСЕСТРИ

Закінчилася сесія в Кіровоградському медучилищі. Як завжди після неї — практика. От ми й пішли в дитячу лікарню, що на Черемушках. Тільки не працювати, а будувати її. Дівчатом 3-ї акушерської і 5-ї медсестринської груп прямо-таки повезло. Цікаво, чи буде хто з них працювати в ній?

Викороб А. І. Полтавський ніколи не скаржиться, бо всі завдання виконуються вчасно. А тільки випадє вільна хвилинка — лине пісня. Якщо жартівлива, весела — то співає Катя Заєса, якщо лірична, задумлива — то Валя Ніколаєнко.

В. ЧОРНА,
секретар комсомольської організації медучилища.

НА ДОЩЦІ ПОШАНИ

Дозвілля старшокласники нашої школи поєднують з працею на ланах Комсомольського відділка Маловисківського радгоспу. Вони звільнили від бур'янів 15 гектарів кукурудзи, 18 гектарів цукрових буряків. Хлопчики і дівчатка трудяться добре. Імена п'яти піонерів — Олексія Козубенка, Ольги Цибенко, Петра Дукача, Тамари Курбет і Люби Потомкіної, які працювали найкраще — занесені на радгоспну Дошку пошани.

П. ШЕВЧЕНКО,
учень Маловисківської восьмирічної школи № 2.

У СІМ'Ю ТРУДІВНИКІВ Кіровоградщини впливається цього року новий великий загін випускників восьмирічних і середніх шкіл. Якнайкраще зустріли юнаків і дівчат — прямий обов'язок кожного керівника підприємства, заводу, колгоспу, радгоспу.

Однак працівники деяких рай- і міськвиконкомів ще не взялися по-справжньому за трудовлаштування випускників, а інколи просто перекладають її на плечі шкіл і відділів народної освіти.

Голованівський райвиконком, наприклад, не довів до підприємств, організацій, колгоспів і радгоспів району своє рішення про трудовлаштування випуск-

ника думка про створення громадських рад по роботі з підлітками, навіть був виданий наказ про це по заводу. Та все ж до цього часу такі ради майже в половині цехів не створені. На заводі ніяк не можуть дійти до сільської думки відносно пропозиції начальників цехів тт. Терехова і Новикова про організацію дільниці для неповнолітніх, де вони працювали б тільки в дві зміни з постійним складом майстрів і бригадирів.

У велике життя виходять повні енергії і бажання трудових зверхень сімнадцятилітні юнаки і дівчата. Від того, як зустріне їх робітничі сім'я, будуть залежати молоді долі. Хіба, скажімо, взяли б розрахунок 52 тогорічних випускників, які працювали на Ульяновському цукрокомбінаті, якби для них були створені умови культурного відпочинку і дальшого навчання?

ВИПУСКНИК ІДЕ В ЖИТТЯ

У трудову сім'ю

Малодь цінше увагу старших тозарнів. На все життя запам'ятають юнаки і дівчата урочисте посвячення у робітничу або хліборобську сім'ю, вручення трудових книжок. А як забути їм свято першої заробітної плати? Не просто одержати з віконечка ту або іншу суму, а взяти з рук ветеранів труда перші плоди чесної праці. Різниця тут є, а для молоді — особливо суттєва.

Особливу увагу необхідно звернути на підлітків віком від 14 до 17 років, які ніде не навчаються й не працюють. Адже незайнятість хлопця чи дівчини в першу чергу стає причиною багатьох прикрих збочень.

На заводах і фабриках, на нивах і фермах несе свої усмішки і міцні руки наша прекрасна юнь. Перед тобою, керівнику, завдання — не затьмарити її пошуків і надій, дати змогу розквітнути її здібностям.

Є. ЧОРНИЙ,
секретар обласної комісії у справах неповнолітніх.

ПІОНЕРІЯ РАПОРТУЄ ПАРТІЇ ЛЕНІНА

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

но прийняли Звернення до всіх юних ленинців країни.

У Зверненні, зокрема, говориться:

«Напередодні славного ювілею ми, делегати третього Всесоюзного зльоту піонерів, закликаємо всіх юних ленинців країни стати на піонерську вахту — вахту ударних піонерських справ на честь всенародного свята.

Час вахти — серпень — листопад 1967 року. Хай кожна дружина, кожний загін одержать трудове завдання від комуністів, комсомольців рідного села, міста, району.

Піонери посадять нові алеї, сади, лісові смуги, спорудять ігрові та спортивні майданчики.

Мартени одержать тонни піонерського металу для будівництва кораблів, літаків, комбайнів.

Піонерські дозорці вро-

жаю вийдуть на колгоспні й радгоспні поля.

Наше відмінне навчання — Батьківщині!

Хай у дні жовтневої вахти широко розчиняться двері піонерських музеїв В. І. Леніна, залів і кімнат революційної, бойової і трудової слави радянського народу.

Активніше включайтесь в конкурсну олімпіаду, військово-спортивну гру «Зірниця». Всім дружинам, загонам, усім піонерам країни вийти 2 жовтня на всесоюзний піонерський неділеньник.

Напередодні всенародного свята на урочистих зборах, лінійках рапортувати комуністам, комсомольцям про свої піонерські діла на честь 50-річчя Великого Жовтня.

Хай піонерська вахта стане частиною всенародної вахти на честь 50-річчя нашої держави».

Урочисто спущено прапор третього Всесоюзного зльоту піонерів. Починається музично-театралізована вистава, присвячена дню народження країни. Слова «Мир — дружба» линуть над артеківським стадіоном.

У повітрі спалахують сотні зірок, південне небо розцвічується каскадами ракет. В морі загоряється фігурне вогнище «50 років».

(РАТАУ).

ЙДУ до новоспоруджуваного троллейбусного депо.

Його корпус виріс недавно в степу біля лісосмуги, де кінчається мікрорайон. Довкруг чийсь дбайливі руки посадили деревця.

— Вже восени депо зможе обслуговувати 50 троллейбусів, — розповідає старший викороб другого будівельного управління тресту «Кіровоградпромбуд» Сергій Царенко. — При не-

обхідності його можна розширити і приймати вдвічі більше машин.

Від депо починається траса першого маршруту. Вона йде по проспекту «Правди», повз універмаг «Ювілейний», друкарню і виходить на вулицю Карла Маркса. Трасу розширили, спрямили. По ній уже пішов транспорт.

А шляховики перебазувалися на вулицю Шевченка. Там і починаю розмову з майстром шляхової дільни-

ці ремонтно-будівельного управління по благоустрою міста Михайлом Литвиненком. Це ще молода, хоч і з великим практичним досвідом людина.

— Спекна не заважає?

— І заважає, і допомагає. В дощову погоду стільки б не встигли. По дві-три норми хлопці за день дають.

Напроти скверу два робітники ставлять бордюри. З інструментом лише лопати, лом, кілці.

— Техніки тут не застосують, — продовжує Литвиненко. — Будівлі заважають. Та й дерева, кущі і квітники хочеться зберегти.

— Все одно до першого вересня закінчимо.

То втрутився в розмову Леонід Кравчук. Юнак навчається на заочному відділенні Київського шляхового технікуму, добре знає свою справу.

що троллейбуси підуть в кінці жовтня по маршруту депо — теплоелектростанція. Наступного року відкриється ще одна лінія. Вона проляже по вулиці Карла Маркса повз швейну фабрику до школи-інтернату № 2. А пізніше троллейбуси возитимуть пасажирів і на Балашівку, Кушівку, до міського саду.

У НАШОМУ МІСТІ вже 70 років тому ходили трамваї. Мережу електротранспорту мали значно розширити, але наміри зламала війна. Тепер, коли населення міста значно збільшилося і транспортна проблема постала на першому плані, давня мрія кіровоградців здійснюється. Через кілька місяців можна буде сказати:

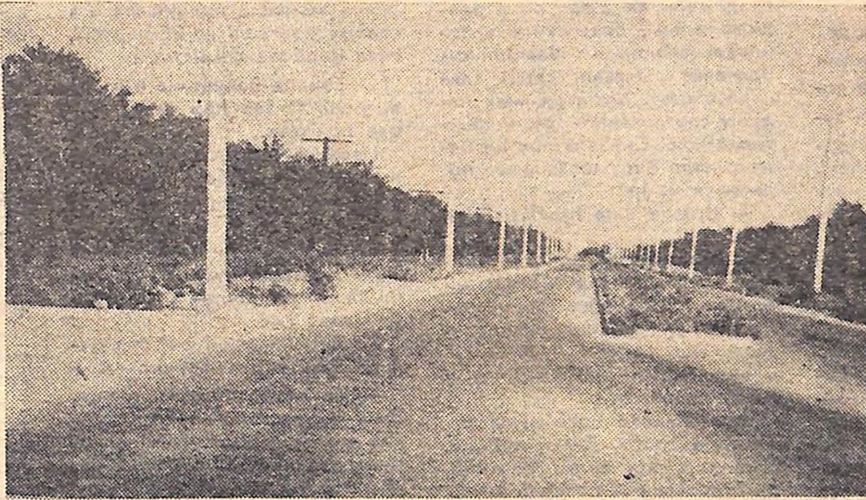
— Потісниться, автобуси!

О. ЛАДАН,
спецкор «Молодого комунара».
м. Кіровоград.

На фото: вгорі — тут працювали шляховики; внизу — йде монтаж тягової електромережі.
Фото М. ЧЕРКАЄВА.

РЕФОРМА І МИ

Економічна реформа, що ламає застарілі господарські канони, примушує не тільки керівників підприємств, але й кожного інженера, економіста, робітника, кожного активіста підприємства, кожного комсомольця подивитись по-новому і на господарські проблеми наші, і на власну участь у їх вирішенні. Про це — бесіди письменника Олександра Боріна, які ми починаємо друкувати.

Чи завжди копійка карбованець береже?

САМЕ ПИТАННЯ, позначене в заголовку, може здатись на перший погляд надуманим і недоречним. Звичайно ж, копійка завжди береже карбованець — ми звикли вважати саме так, а не інакше.

Але час примушує нас переглядати старий запас понять і уявлень, поновлювати їх, а інколи й спростовувати.

Якось я написав оповідання, в основу якого була покладена реальна історія. Мова в ньому йшла про Євгена Сударєва, молодого домешника. Якось пішов він із пірометричної дивитись піч. Біля дев'ятинадцятого холодильника почув, як плюється трубка. Він зупинився і помітив, що щільна між козирком і піччю зовсім багряна.

У дверях пірометричної будки стояв новачок цеху — Костя Глух. Сударєв гукнув йому, щоб ніс заступа — відкривати козирок. Коли розжарення, треба залити піч водою із браidedпопта. Але Глух

не встиг зрушити з місця. Внизу грюкнуло і майданчик струсонувало. Сударєв упав. Грюкнуло ще раз, дуже сильно. Майданчик проломився, і з дірки виростало полум'я.

Якщо не зупинити піч, чавун може вилити фонтаном, вогонь проріже весь цех, почнеться гарненький спектакль. Сударєв гукнув Глуху, щоб він відбіг від печі через каупери, а сам поспішив на вогонь — зупинити піч.

Повернувшись, побачив, що Глух так само стоїть біля дверей. Дурень, йому ж треба бігти. Ще раз гаркне, можуть загорітись каупери.

Світло на майданчику погасло. Сударєв, розчепіривши руки і грудьми притиснувшись до стінки, боком пішов до спорту. Раптом позеду відчув сильний жар, на потилиці затріщало волосся. Він кинувся бігти на ливарний двір, але його хтось схопив і повалив на землю.

— Пусті! — заволав Сударєв. Але той, хто повалив його, не пускав, обняв його всім своїм тілом і сказав голосом Глуха:

— Не можна бігти, коли горить. Тільки гірше буде.

Він зрозумів, що Костя Глух своїм тілом збив з нього полум'я. Хотів подякувати, але не зміг. Тільки жалібно попросив когось:

— Подуйте на губи. Пече...

— До чого ж тут карбованець? — спитає уважний читач. — Чи, можливо, автор намагається сказати, що Сударєв з Глухом спасли домну, розраховуючи на грошову винагороду?

Ні. Але про карбованець, зв'язаний з подвигом Глуха і Сударєва, доведеться все-таки повести розмову.

Глух і Сударєв ще лежали в лікарні, а на металургійній комбінат уже нахали різні комісії й авторитетні спеціалісти, щоб досконало розібратися, чому це на домні раптом зірвало майданчик. Пожежа в доменному цеху — випадок надзвичайний. Керівник однієї з комісій попеняв мені, з-за чого, врешті-решт, розжарилася щільна між козирком і піччю і чому Сударєву довелося, задихаючись від диму, продиратися в по-

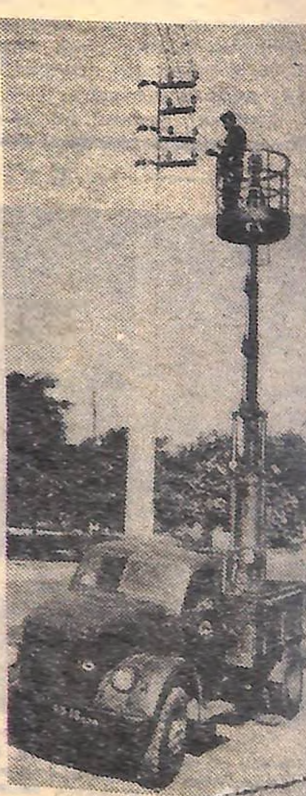
лум'я до спорту. На капітальний ремонт треба було поставити піч ще в грудні, але хтось на комбінаті підраховував, що, коли подовжити кампанію печі — її роботу від ремонту до ремонту — всього на два тижні, то вдасться взяти за цей строк більше сорока тисяч тонн чавуну, і тоді вартість всього утримання печі, дасть нечувано прекрасну цифру рентабельності, прямо-таки променісту цифру рентабельності, буде справжній смарагд в короні бухгалтерського звіту. Словом, міркували металурги, копійка, зекономлена на ремонті, збереже нам цілий карбованець.

Але копійка не зберегла карбованця, а загубила його.

Пушкінський Балда був непоганим економістом. Свого недалекого глядлого попа він вчив: «Не ганявся б ти, попе, за дешевинкою».

Сьогодні багато говорять про сучасного Павла Корчагіна. Корчагіна шістдесятних років. Особисто я його бачу і в рядах тих, хто нелегку, незвичну психологію мільйона відстоєє і захищає від мізерної психології грошика.

Олександр БОРІН.

АВАНТЮРИСТИ З КРАЇНИ МУЖНОСТІ

Ю. МОТОРНИЙ

ЕШЕЛОНИ ЛЕТАТЬ ПІД УКІС

(Продовження. Початок в газетах за 16, 21, 23 і 26 липня).

ТОВАРИШІ ПО ЗБРОЇ

«ДЕ ГРИША, ТАМ ПЕРЕМОГА»

На літо 1942 року партизанські загони Чернігівщини налічували понад тисячу чоловік. Підпільний обком партії, очолюваний Олексієм Федоровим, опираючись на цю велику силу, вів не тільки збройну боротьбу проти ворога. Комуністи і комсомольці тримали зв'язок з населенням окупованої радянської землі, повідомляли йому становище на фронтах, вселяли віру в перемогу Червоної Армії. В ряди народних месників вливалися нові десятки й сотні людей.

Та основним завданням, що його виконували партизани, було знищення фашистів — їх живої сили і техніки. Ворог дійшов до Волги, загартувався, всіляко намагався на фронті Червоної Армії. В ряди народних месників вливалися нові десятки й сотні людей.

Та основним завданням, що його виконували партизани, було знищення фашистів — їх живої сили і техніки. Ворог дійшов до Волги, загартувався, всіляко намагався на фронті Червоної Армії. В ряди народних месників вливалися нові десятки й сотні людей.

заглиблення, у нього перед тим, як поставити міну, вкладають запал — детонаторну трубку: в ній пружина, бойок і капсуля. Коли смикнути за шнур і спустити бойок із запобіжника, від незначного вибуху капсуля спрацює вся міна. Такого ящика вагою до пуда достатньо, щоб висадити в повітря невеликий залізничний міст або пустити під укис цілий ешелон.

Червневого ранку 1942 року група з дев'ятнадцяти партизанів знову вирушила на залізницю. Міну, як і завжди, несли по черзі. Вага невелика, але кожен намагався прилаштувати міну на плечі: партизан не любить, щоб руки були зайняті чимось іншим, крім автомата або гвинтівки.

В групі було кілька новачків. Без них тепер не обходилась жодна операція: обстрілювалося поповнення.

— Кому страшно — може повертатися в табір, — сказав Балицький, коли на півдорозі до мети зробили привал. — Насміхатися ніхто не буде. Потім буде пізно. За боягузтво під час операції — розстріл на місці.

Ніхто не сказав, що хоче повернутися. Нічого, що Балицький заявив, ніби не сміятимуться. Насправді ж боягузтво в загоні викликало загальне презирство, а повернутися означало розпачатися у власному боягузстві. За це і в стінгазеті намалюють так, що вік пам'ятимеш.

До залізниці підійшли години о п'ятій по обіді. Німці тут постаралися: ліс більш як на сотню метрів від насипу вирубаний. «Чорти!» — вигукнула про себе командир, але, ніби не помі-

па Балицького звітвала перед штабом загону за всіма правилами обліку. Старалися врахувати кожен підірваний вагон, що в ньому було, кожного знищеного німця). Звичайно, не задля точності в обліку цього разу перенесли операцію на денний час. За сонця ворог менш обережний, він не чекає партизанів.

Прошли шість німців з собаками. Вітер доносив уривки розмови.

Охорона відійшла вже далеко, аж тут праворуч зацокали колеса. Йшов контрольний поїзд — паровоз і три вагони.

— Пора, — сказав Григорій, коли пройшов контрольний.

Вся Баскін, Шура Верховський і Гриша Мельник поповзли до колії і закопали під рейки міну, замаскували шпагат, один кінець якого прикріплений до детонатора, а другий тримає Балицький. Готово. Лишається чекати ешелона.

Праворуч знову зачмокав паровоз і почувся легкий стукіт коліс.

— Знову контрольний, — промовив хтось неперпелече.

— Основний, мабуть, не буде туюкою, — здогадувався Вася Баскін.

Ще за півгодини почувся шум поїзда. По тому, як тяжко віддилювався паровоз, можна було уявити, що йде довгий ешелон. Коли він вигунався на колії, хтось із партизанів порахував платформи і вагони:

— Сороч шість.

На платформах — бочки. Бензин іде на фронт...

Гуркіт від вибуху не дуже сильний. Зате коли зазвонив паровоз і платформи ползли одна на одну, а з партизанського цепену посипалися кулеметні черги, почалося справжнє пекло. Полум'я від бензину піднялося вище лісу, горіли шпали, пенки обіч насипу, навіть рейки вигиналися від неймовірного жару. Німці, що їхали в задньому вагоні, спочатку пробували відстрілюватися, та скоро замовкли.

Вночі група повернулася до табору. А ранком у стінгазеті партиза-

„КАВКАЗ ПІД МНОЮ...“

Якщо є одержимі люди, то це в першу чергу альпіністи. В будь-яку пору року їх маять гори, і вони, залишаючи домашні турботи, відправляються в дорогу. Їх не заважатиме ні чорноморським пляжем, ні будинком відпочинку, ні полюванням на качок. Повертаючись додому, вони привозять силу-силенну вражень і знову чекають побачення з горами.

У нас в Кіровограді їх ще одиниці. Всього три роки при обласній раді ДСТ «Спартак» працює секція альпіністів, та в її ряди прийшли молоді люди, які всім серцем закохались в романтику вічного руху, в стрімкі скелясті вершини.

В лютому, коли мели злі хуртовини, ми проводжали групу товаришів, які від'їждили в Карпати. Вони здійснили сходження на Говерлу, добре відпочили й загартувалися.

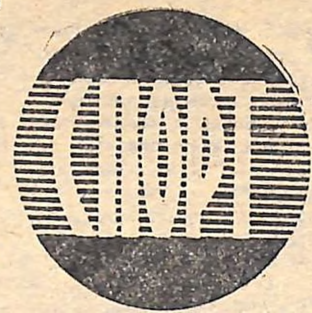
Шість чоловік побували в цьому році на Кавказі. Я теж не один раз бувала там, але кожного разу Кавказ відкривав мені нову красу. Навіть у самій назві гір і вершин схована якась таємничість. І кожна з них пов'язана з якоюсь легендою. Джан-Туган — красива вершина, яка приваблює сотні альпіністів. В перекладі це означає — молодий хлопець. По ній завжди передбачиш погоду. Якщо, наприклад, вона закрита хмарами, буде дощ.

Ще здалеку видно гору Сула-Хат — сплячу жінку. На фоні синього неба й справді вимальовуються обриси жінки, яка відпочиває.

Треба самому все побачити, щоб відчуття краси гір. Свіже повітря, небо, як перемитий кристаль, льодовики кольором від голубого до холодно-зеленого. А квіти в горах, здається, живуть, як сусіди, січень і червень. На кордоні снігу і зеленого поясу розквітають килими — червоні, білі, сині.

На Кавказі зустрінеш альпіністів з різних країн світу. Потоваришували ми з чехами і німецькими альпіністами. Зустрічали ми в горах і японських спортсменів.

Вся більше прихильників знаходить альпінізм. Разом з нашими ветеранами (так, так: три роки ходіння в гори — це вже чималий «стаж!») — старшим інженером облпроєкту Лідією Пономаренко, телеграфісткою центрального телеграфу Валею Тимоновою, інженером тресту «Кіровоградпромбуд» Дімою Кучинським, інженером «Червоної зірки» Галею Соля-

ник в лави альпіністів стають нові любителі романтики і захоплюючих поєдинок з горами. Перед ними відкривається завбільш відкриття нових вершин, підкорення стрімких скель. Їх поведуть гірські стежки, якими ходить зараз Анатолій Іванов. Зовсім недавно він здійснив трасу Шхельди, а зараз в складі команди знаходиться на Памірі. Кінцевий маршрут альпіністів — сходження на вершину Маркса — Енгельса.

Коли ви читатимете цей номер «Молодого комуніста», я в числі восьми спортсменів — альпіністів буду на Кавказі. Як і завжди, ось уже десяти рік підряд, моя відпустка буде присвячена гірським стрімким стежкам, які ведуть на захмарні вершини через провалля і тисячі небезпек.

Н. ІВАНОВА,
інструктор альпінізму,
інженер-економіст обласного управління зв'язку.

Кіровоградці на відпочинку перед штурмом вершини. В центрі — А. Іванов.

Конференція в Хартумі закінчилась

ХАРТУМ. Конференція міністрів закордонних справ арабських країн закінчила свою роботу. Представники 13 арабських держав, які засідали в Хартумі з першого серпня, обговорили спільні зходи по ліквідації наслідків ізраїльської агресії проти арабських країн і координації дальшої політики щодо Ізраїлю.

Учасники конференції, заявив у заключному виступі голова конференції прем'єр-міністр Судану М. А. Махджуб, схвалили необхідні рекомендації, щоб очистити атмосферу відносин між арабськими країнами і вжити політичних,

воєнних і економічних заходів для ліквідації серйозного становища, з яким стикається арабський світ. Ці рекомендації повинні бути подані главам арабських держав для остаточного рішення. (ТАРС).

Зростання дорожнечі в Аргентині

БУЕНОС-АЙРЕС. В Аргентині нестримно зростає дорожнеча. Тільки за останні 12 місяців вона зросла на 34,9 процента.

Підвищення вартості життя важким тягарем лягає на плечі аргентинських трудящих. (ТАРС).

НАВКОЛО ПЛАНЕТИ

ПОКАЗУЄ ДНІПРОПЕТРОВСЬК

СЕРЕДА, 9 серпня. 11.00 — Художній фільм «Друзі і роки», 1 і 2 серії. 17.00 — Фільм для дітей. 17.15 — Дніпровські новини. 17.30 — «Героїчний шлях боротьби і творення». (М). 18.00 — «Люди у білих халатах». Концерт з листами глядачів. 19.00 — Тиждень Таджикиської РСР у Москві. (М). 22.00 — Художній фільм «Друзі і роки». (2 серія).

ЧЕТВЕР, 10 серпня. 17.00 — Для школярів, «Сонячне коло». (К). 17.30 — «Героїчний шлях боротьби і творення». (М). 18.00 — Фільм для дітей. 19.00 — Тиждень Таджикиської РСР у Москві. (М).

ПОКАЗУЄ МИКОЛАЇВ

СЕРЕДА, 9 серпня. 10.30 — Документальний фільм. 11.00 — Художній фільм «Вяхоха Павліана». 17.30 — «Героїчний шлях боротьби і творення». (М). 18.00 — Фільм для дітей. 19.00 — Тиждень Таджикиської РСР у Москві. (М).

ПОКАЗУЄ КИРОВОГРАД

СЕРЕДА, 9 серпня. Перша програма. 11.00 — Телефільм та художній фільм «Іспектор і ніч». (Кіровоград). 18.00 — Кіровоградські вісті. 18.15 — Телеклуб. (Кіровоград). 18.20 — Телефільм «Будь-деска на екрані». (Кірово-

Перед виходом на завдання. Зліва направо — Балицький, Федоров і начальник штабу з'єднання Рєвнов.

тивши ніяких змін, поставив завдання. Ешелони і висоту сантиметрів двадцять. У ньому шматок толу, схожого кольором на суху гірчицю. Тол сам не вибухне, хоч у вогні його пали, він вибухає від детонації. В шматку толу вирізана

ни вже читали про ачорашню диверсію. Стаття називалася «Де Гриша, там перемога».

В цій операції серед дев'ятнадцяти партизанів брав участь і піонер Вася Коробко.

(Далі буде).

МЕЛЕЕКРАД

ПОКАЗУЄ КИРОВОГРАД

СЕРЕДА, 9 серпня. Перша програма. 11.00 — Телефільм та художній фільм «Іспектор і ніч». (Кіровоград). 18.00 — Кіровоградські вісті. 18.15 — Телеклуб. (Кіровоград). 18.20 — Телефільм «Будь-деска на екрані». (Кірово-

град). 18.40 — «Прожитор». (Кіровоград). 19.00 — Тиждень Таджикиської РСР у Москві. Концерт майстрів мистецтва. В перерві — тelenovini. (М). 22.00 — Художній фільм «Іспектор і ніч». (Кіровоград).

Друга програма. 11.00 — Художній фільм «Друзі і роки», 1 і 2 серії. (Дніпропетровськ). 17.00 — Фільм для дітей (Дніпропетровськ). 17.15 — Дніпровські новини. (Дніпропетровськ). 17.30 — «Героїчний шлях боротьби і творення». (М). 18.00 — Телевісті. (К). 18.20 — «Жила людина». Новий документальний фільм. (К). 18.35 — «Художник Кете Коль-

віца. До 100-річчя з дня народження. (К). 22.00 — Концерт болгарської народної пісні і танцю. (Софія).

ЧЕТВЕР, 10 серпня. Перша програма. 17.00 — Для школярів, «Сонячне коло». (К). 17.30 — «Безсмертне ім'я». Пісні про В. І. Леніна. (Львів). 18.00 — Телевісті. (К). 18.30 — «Світ сьогодні». (М). 19.00 — Я. Керекеш, а Відповідальна за щастя». Музичний спектакль. 21.00 — До 50-річчя Великого Жовтня, «Вікна ЮгРОСТА», Літературна передача, (Одеса). 21.30 — «3 глибини народного серця». Телефільм. (К). 22.00 — «Чемпіони Європи». (М).

ВЖЕ МОРЕ перебунтувало. Тільки на березі шуркотіло галькою та лагідно торкалося парпетів.

— Хочеш, я покажу тобі капітана, який плаче?

Вона не вірила, що капітани можуть плакати. І взагалі не вірила морським вигадкам.

— Еге-е-ей, море-е-ей...
— Еге-е-ей...

Вона ніколи не бачила моря і не вміла плавати. Коли чайки швиргали понад водою і на хвилях занурювали гострі дзьоби в холодну осінню прозорість, вона питала:

тілися, вони швиргали над ними і понад водою аж до самісної Смішної гори.

— Я знаю вірш про море, — сказав він. — Я знаю багато віршів...

Море таке лагідне і таке хороше. І такі лагідні хвилі, А над хвилями злітають чайки...

Він погано знав вірш і збивався. Це тільки їй так сказав, що знає багато віршів.

А вона повторювала за ним.

Збоку од них поважно пропливла баржа. Її теж

березі Смішної гори і розпитувала про капітана.

— Це було давно-давно, — почав він. — Десять років тому. Тоді ще не було моря. Отам протікав Дніпро. Аж там, за Даниловою косою. І чайок там не було. Тільки на світліні бігали хлопчики з вудками і ловили маленьку рибку. Ген-ген, де ми з тобою плвли коло барж, була хата діда Смішного.

— Справді, смішно? — питала вона.

— То так прозивали мого діда. Бо дід мій був веселим і дотепним, а мабуть,

збігали за хвилями.

— Оце і все про капітана.

Вона стояла в човні і дивилася на скелю.

— Ти боїшся моря і тому плачеш?

— Мені шкода капітана...

Вона стояла в човні і витирала сльози. А хвилі напочувались на скелю, і назад за хвилями збігали прозорі краплі води.

— Давай сьогодні надвечір знову попливемо до «Капітана»! І будемо дивитися, як хвилі штурхають човен і як хлопчики лов-

ляся його. Потім підійшла і віддала йому вчетверо складений папірець.

Він стояв на дебаркадері і нікого вже не було коло нього. А пароплав розперизував море і відпливав усе далі і далі...

Він розгорнув вчетверо складений папірець: там було море. Тільки воно було не схоже на справжнє. Море було червоне, і хвилі теж вимальовані червоно. А це пірнали чайки і занурювали дзьоби в червоні хвилі.

Вона нічого не написала під малюнком. Вона не вміла писати, а тільки навчилася малювати чайок та червоні хвилі.

— Ти оце аж тут ходиш... То була його мама.

— Ти оце аж тут ходиш, — сказала вона. — А за читання ще не брався...

— А я уже вірш вивчив, — сказав він. — Вона теж його вивчила, і ми читали вдвох...

— А це я дивився на отого капітана, що плаче, і знаю, що чайки вміють плавати. І вона бачила капітана... Це ж правда, мамо, що чайки пірнають у воду і гострими дзьобами дістають сріблястих карасиків?

Не видко було пароплава. Зовсім уже був пароплав далеко-далеко...

Вона глядила його рудий чуб.

... Він стояв коло дебаркадера і гукав морю, і чайкам, і отому капітану, що плаче:
— Еге-е-ей...

О. ЧЕРНЕЦЬКИЙ.

Новини науки і техніки

ДОВГОГРАЮЧА ПЛІВКА

— такий напис можна побачити на коробках з магнітною плівкою, випущеною на Шосткинському хімічному заводі. Вона майже в два рази тонша від звичайної, але значно міцніша за неї, служить довше. Основа стрічки — лавсанова, вона не горить.

СВІТЛІ ФАРБИ

для рекламних щитів, дорожніх знаків та вітрин магазинів створено на основі рідкого скла й люмінофорів. Такі фарби не мають запаху, вони антибактеріальні та вогнетривкі. Рецепти оригінальних пігментів розроблено в Науково-дослідному і конструкторсько-технологічному інституті міського господарства Міністерства комунального господарства УРСР.

СПИРТ З НАФТИ, що зветься вищим, одержано в результаті досліджень, проведених в Інституті газу Академії наук УРСР та дослідно-конструкторському бюро синтетичних продуктів. Раніше таку сировину, що призначається для виробництва високо ефективного миючих засобів і пластмас, виробляли виключно з жиру кашалотів. Вищий синтетичний спирт, як вважають учені, може цілком замінити натуральний. (РАТАУ).

Т. в. о. редактора Ю. МОТОРНИЙ.

ВОНА БАЧИЛА, ЯК ПЛАКАВ КАПІТАН...

НОВЕЛА

— То й чайки пірнають у воду?.. А чайки вміють плавати?..

Вона дивилася на поплавковий спокій.

— А хочеш, я покажу тобі капітана, який плаче? — сказав він тоді.

Вона глянула на нього з недовір'ям, нічого не сказала. Назавтра вони пішли туди, де плаче капітан.

Море перебунтувало, і сотні чайок юрмилися коло дебаркадера. Чайки сідали на дебаркадер, залітали аж на Смішну гору, дзьобали воду. Там, де стояли човни, теж було повно чайок. Він відв'язав човна, штовхнув од берега. Чайки не розле-

штурхали хвилі, та баржа не погойдувалася. І там чомусь не було чайок. Чайки були далі, а на баржі виблискували чорні шматки вугілля, та ще хтось закинув вудочку у море і ловив рибу.

Він гріб з усієї сили, а хвилі безжалісно штурхали човна. Човен був старенький — колись ще він служив рибалкам, а тепер на ньому хлопці плавали до Смішної гори і дивилися на капітана, який плаче.

— Оце та Смішна гора? — спитала вона, коли човен кльонувся в пісок. Вона більше не боялася, що не вміє плавати, стояла на

того й смішним... То було десять років тому. Там, де вранці хлопці бігали ловити рибу, люди зупинили Дніпро, і тут, од Смішної гори і далі, воно стало морем. Кажуть, що море тоді було сердите і зле. Воно кидало великі кораблі, а одного разу сердито кинуло великий корабель на берег Смішної гори, потім жбурнуло назад і знову вдарило об скелю. Коли море стихло, всі побачили капітана.

Він сидів на піску, отут, де ми стоїмо, і плакав. Йому вже було п'ятдесят років, а він сидів і плакав. Він плавав на Чорному морі і на Тихому океані і ні разу не плакав...

Другого дня сюди припливли ще кілька кораблів і отой великий корабель, якого море вдарило об скелі, поплив з ними. А коли хвилі відкочувались назад, то прозорі краплі води, схожі на сльози, збігали за хвилями. З тих пір скелю, об яку вдарило корабель, люди прозвали «Капітаном, який плаче»...

Вони підійшли ближче, і вона дивилася на прозорі краплі води, які

лять маленьких рибок. А ще я навчу тебе плавати, і отой великий морський корабель, якого море вдарило об скелі, поплив з ними. А коли хвилі відкочувались назад, то прозорі краплі води, схожі на сльози, збігали за хвилями. З тих пір скелю, об яку вдарило корабель, люди прозвали «Капітаном, який плаче»...

Вони підійшли ближче, і вона дивилася на прозорі краплі води, які

лять маленьких рибок. А ще я навчу тебе плавати, і отой великий морський корабель, якого море вдарило об скелі, поплив з ними. А коли хвилі відкочувались назад, то прозорі краплі води, схожі на сльози, збігали за хвилями. З тих пір скелю, об яку вдарило корабель, люди прозвали «Капітаном, який плаче»...

Вони підійшли ближче, і вона дивилася на прозорі краплі води, які

лять маленьких рибок. А ще я навчу тебе плавати, і отой великий морський корабель, якого море вдарило об скелі, поплив з ними. А коли хвилі відкочувались назад, то прозорі краплі води, схожі на сльози, збігали за хвилями. З тих пір скелю, об яку вдарило корабель, люди прозвали «Капітаном, який плаче»...

Вони підійшли ближче, і вона дивилася на прозорі краплі води, які

Відділ веде кандидат у майстри спорту Г. ДУБІВКА

КОНКУРС-ВІКТОРИНА

Відповіді на завдання № 9

1. В Радянському Союзі було проведено цього року 5 міжнародних турнірів. Їх переможці: на Московському турнірі — Леонід Штейн; на Ленінградському турнірі — Віктор Корчой; на Ризькому турнірі — Ю. Балашов; на Львівському турнірі — О. Рубцова і Т. Лемачко; на Київському турнірі — Нона Гапріндашвілі.
2. Великий російський поет О. С. Пушкін виявляв дуже великий інтерес до шахів. В особистій бібліотеці поета зберігаються посібники Філідора і Петрова.

Шахи знайшли своє відображення і в творчості поета. Згадаймо «Євгенія Онегіна»:

Удіннясь от всех далеко, Они над шахматной доской, На стол облокотясь, порой Сидят, задумавшись глубоко, И Ленский пешкою Берет в рассеяньи свою.

В спогадах сучасників О. С. Пушкіна говориться, що він грав у шахи ввечері напередодні дуелі.

Шахами захоплювалися Лермонтов, Герцен, Огарьов, Толстой, Чернишевський.

До речі, цікаво, що майже вся сім'я Льва Михайловича Толстого грала в шахи. Толстой говорив: «Я люблю шахи, бо вони примушують працювати головою, але якимось дуже своєрідно... Шахи — прекрасна розвага, за грою ми відпочиваємо і забуваємо про незгоди... Я не можу уяви-

ти собі життя без шахів».

Л. М. Толстой був найсильнішим суперником цього шахіста серед російських письменників — Івана Сергійовича Тургенева. Тургенев добре був знайомий з шаховою теорією, брав участь в турнірах. Під час перебування в Парижі він був частим гостем у «Кафе де ля Режанс». В 1862 році він зайняв II місце в турнірі, організованому власником кафе для 60 найсильніших шахістів — відвідувачів його закладу. Іван Сергійович був популярний у шахових колах і 1870 року був обраний віцепрезидентом міжнародного шахового конгресу.

3. Етюд Горгієва розв'язується так:

1. h6 Kp18 2. h5 Kp17 3. Kp3!! (Помилково 3. Kp14? f5 4. Kpg3 Kpg8 і Kp17). 3. . . . Kp18! 4. Kp14! (Тільки тепер цей хід став можливим, коли король на 8-й лінії).

4. . . . f5 5. Kp: f5! g3 6. Kp16 Kpg8 7. Kpg6 g2 8. h7f + Kp18 9. Kp16 g1f з нічним.

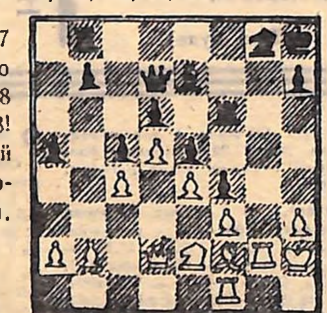
Завдання № 10

1. Скільки в Радянському Союзі є шахових гротемейстерів? Назвіть їх імена. (3 очка).

2. Яка команда була переможцем III Спартакіади народів СРСР з шахів? (3 очка).

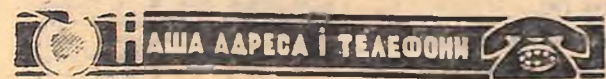
3. Розв'яжіть комбінацію. Білі: Kp12; Fd2 Tf1; Tg2; Cf2; Ke2; пп: a2, e2, c4, d5, c4, f3, h3.

Чорні: Kp18; Fd7, Tg8, Tf6 Ce7, Kg8, пп: a5, e7, e5, d6, e5, f4, h7.

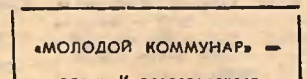

Чорні починають і виграють (4 очка).

Останній строк надсилання відповідей 20 серпня.

Наша адреса і телефони
м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: редактора — 45-00, відповідального секретаря — 45-35, відділів — 45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ.